

TRGOVSKI LIST

ČASOPIS ZA TRGOVINO, INDUSTRIJO IN OBRT.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani, Gradišče 174. — Št. telef. 352. — Štev. računa pri čez. uradu 11.953. — Dopisi se ne vračajo. Plača in toži se v Ljubljani.

Izhaja vsako sredo in soboto.

Licejska knjižnica
Ljubljana.

za ozeinje SHS:

K 150—
80—
45—
15—

Leto IV.

Ljubljana, 12. marca 19.

Štev. 20.

VSEBINA: Jugoslovanska bančna literatura. — Proti povišanju uvozne carine. — Pregled najvažnejših splošnih zakonov, na katerih stoji odmera neposrednih

davkov. — Dopisi. — Izvoz in uvoz. — Narodno gospodarske zadeve. — Iz naših organizacij. — Naznanila trg in obrt. zbornice. — Razno. — Tržna poročila. — Borza.

Jugoslovanska bančna literatura.

Ljubomir St. Kosier,

ravnatelj Hrv. sveopće kreditne banke d. d., podružnice Karlovac, član Hrvatskega Novinarskega Društva v Zagrebu.

Dr. Jur. Stanko Deželčič:
Banke i Bankarstvo (djelovanje, poslovanje i razvoj banaka). — Zagreb 1920. Tisak i naklada St. Kugli, knjižare kr. sveučilišta u Zagrebu.

»Naše narodno gospodarsko slovo-
stvo ni bogato na delih, kakor slovo-
stvo drugih narodov, in naša javnost je do
pred kratkim kazala zelo malo zanimanja
za narodno gospodarska vprašanja.

S temi besedami, ki so popolnoma
resnične, nas uvaja profesor Dr. Stanko
Deželčič, tajnik zveze denarnih in zava-
rovalnih zavodov kr. S. H. S. v svoje
uvodoma omenjeno delo. Daši je bilo v
vprašanjih splošnega narodnega gospo-
darstva izdano do sedaj že nekaj večjih
del, vendar je vprašanje denarstva v
našem slovo-
stvu še neobdelano. Pač
imamo nekoliko del izpod peresa dr.
Mitrovića, dr. Nedeljkovića, dr. Wohla,
Stanarevića in še nekaterih drugih,
vendar ne moremo tega nazvati slo-
vom, vsaj ne v onem smislu, kakor
to razumevamo, kadar govorimo o
bančno-borznem slovo-
stvu pri Angležih,
Nemcih, Francozih, Italijanih in Rusih.

Da pa vladajo pri nas take raz-
mere, moramo temu iskati globlje vzroke.
Ti vzroki leže v tem slučaju v denar-
stvu samem kot takem, ki se je začelo
v naših deželah razvijati šele v zadnjih
dveh desetletjih in je n. pr. še l. 1901
imel naš najjačji denarni zavod v Za-
grebu samo 2 milijona kron delniške
glavnice. Kakor so vladale skromne
razmere v tedanjih bankah in hranilni-
cah, istotako smo opazili pomanjkanje
tudi na strokovno kvalificiranem osebju
denarne stroke. Prve trgovske šole
(dvorazredne) smo dobili leta 1883 tega
v Zagrebu in Zemunu; te so se šele
pred desetimi leti reorganizovale v trg.
akademije, visoka šola za trgovino in
obrt pa je bila otvorena v Zagrebu
še v preteklem letu.

Dr. Weber, profesor bazelskega
vseučilišča je rekel: »Znano je, da v
pogledu bančnih in borznih ustanov
vlada v najširših krogih Nemčije nera-
zumevanje in pomanjkanje zdravega
presojevanja tega vprašanja, kar nas
tembolj skrbi, čimbolj se nemško-narodno
gospodarstvo približuje svetovnemu gos-
podarstvu. Ako to velja za Nemčijo,
kjer so razmere daleko povoljnejše nego
v naši kraljevini, tedaj lahko razširimo
to kritiko tudi na naša razmere.

Pri nas je pomanjkanje gospodar-
skega slovo-
stva sploh, a bančnega še
posebej, krivo dejstvo, da tisti ljudje, ki
bi hoteli in mogli predstaviti pojedine
probleme pred javnost, nimajo pristopa
do arhivov naših gospodarskih ustanov
in se je nekaterim od teh posrečilo, da
dobijo globlji vpogled v pojedine usta-
nove šele z velikim trudom in raznimi
priporočili. Drugi pa, ki imajo po svo-
jem položaju možnost, da nas seznanijo
z mnogimi zanimivimi vprašanji iz svoje
stroke, nimajo časa ali volje in konečno
niti zanimanja, seznaniti širše občinstvo
z organizmom te ali one ustanove. Zdi
se, da je avtor imenovane knjige, dr.

Stanko Deželčič prelomil to slabo tradi-
cijo in nam podal v več člankih manj
aktuelna dela, ki se nanašajo na jugo-
slovensko denarstvo po narodnem uje-
dinjenju. Pri tem delu se je kot tajnik
Zveze denarnih zavodov poslužil arhiva
Zveze. Izpod peresa dr. Deželčiča smo
čitali do sedaj: Čekovni, žiro- in klirinški
promet (Zagreb 1919). Denarni zavodi
Jugoslavije (Bjelovar 1920) itd., v osta-
lem pa nam je pisatelj znan iz svojih
dosedanjih publikacij v naših gospodar-
skih listih.

V svojem delu »Banke i bankarstvo«
je predstavil naši javnosti prvič enoten
pregled bank in bančnih poslov. V prvi
polovici svojega dela nam podaja avtor
zgodovinski pregled razvoja bank v vseh
državah Evrope in ostalih celin, jugo-
slovansko denarstvo pa je obdelal v
posebnem oddelku. Denarni zavodi Hr-
vatske, Slavonije, Bosne, Dalmacije,
Vojvodine in Slovenije so obdelani ob-
širneje, denarstvo Srbije in Črne gore
pa je opisano samo v glavnih črtah.
Pri tem je treba vzeti v poštev okoli-
ščino, da je danes popolnoma nemo-
goče podati jasno sliko o denarstvu
bivše kraljevine Srbije iz razloga, ker
je vsled neprijateljskega navala bila
uničena vsa premična imovina zavodov,
s knjigami in arhivi vred, tako da danes
niti sami upravniki teh ustanov ne
morejo zanesljivo navesti njih imovin-
sko stanje. Izčrpana slika je podana o
bivši privilegovani Narodni banki kra-
ljevine Srbije in o upravi fondov.

Pri obdelovanju vprašanja jugoslo-
vanskih zavodov se je dr. Deželčič poslu-
žil v glavnem podatkov poslovnega
leta 1918, kar strokovnjaka nekoliko
moti, ker so se ravno poslednje leto
podvojila lastna sredstva naših bank in
hranilnic in so se z ozirom na priteg-
nitev inostranega kapitala izvršile znatne
izpremembe, obenem pa so b le po osvo-
boditvi prekinjene zveze z budimpeštan-
skimi in dunajskimi finančnimi krogi,
krojih nadomestilo so si poiskali nekateri
naši denarni zavodi kot oporišče v fran-
coskem in angleškem kapitalu. (Temu
vzrok zo tehnične zapreke, ker je delo
napisano še koncem leta 1919, kar se
razvidi iz predgovora, čeprav knjigarna
izdaja knjigo šele danes.)

Govoreč o narodno-gospodarskem
delovanju bank, podaja dr. Deželčič v lepi
zvezi čitatelju vse važnejše pojave v
inostranem slovo-
stvu in jih primerja z
razmerami v naših deželah. V teh raz-
razmotiranjih se poslužuje pisec last-
nih opažanj, kakor tudi citatov iz del
naših narodnih gospodarjev: Fr. Milo-
bara, M. h. Vujica in dr. Vrbanića, ka-
kor tudi socialnih ekonomov dr. Janeza
Kreka in dr. Ušeničnika ter seznanja
tako čitatelja z vsemi važnejšimi vpra-
šanji na tem polju.

V drugem delu svojega dela go-
vori pisec o pojmu banke, o vrstah
bank in bančnih poslov in opisuje tukaj
v glavnih črtah lombardne, diskontne,
kontokorrentne, hipotekarne, depozitne,
efektne, komisijske, menične, arbitražne

in emisijske posle, obdeluje nadalje v
glavnih črtah smernice bančne politike
in dodaja končno knjigi kratko bančno-
tehnično terminologijo, ki bo istotako
dobro služila naši gospodarski korespon-
denci, ki često kaže vidne nedostatke
pojedinih tehničnih izrazov. Knjiga
»Banke in bankarstvo« je strokovno in-
formativno delo, ki bo dobrodošlo našim
bančnim uradnikom, absolventom trgo-
vskih akademij in drugih trgovskih uč-
lišč; izborna pa bo služila tudi pravni-
kom in sploh vsem, ki iz kakoršnegakoli
razloga niso imeli prilike spoznati iz
inostranega slovo-
stva to tako važno pa-
nogo narodnega gospodarstva. Ker so
vrhutege v celem delu vpoštevani in-
teresi jugoslovanskega denarstva, bo ta
knjiga brez dvoma naletela na dober
sprejem v naši širši javnosti, ki je imela
že dosti prilike, prepričati se tekom teh
dveh let našega svobodnega gospodar-
skega življenja o važnosti teh ustanov.

Kakor smo začeli, tako lahko tudi
končamo z besedami avtorja: »Veselilo
nas bo, ako bo to prizadevanje do-
prineslo pri nas tudi samo mrvico k
zgradbi in razširjevanju pravega so-
cialnega in etičnega pojmovanja nauka
o narodnem gospodarstvu«, od pro-
fesorja dr. Deželčiča pa se nadajamo, da
nas bo skoro zopet prijetno iznenadil
s kako dobro knjigo o našem denarstvu.

Proti povišanju uvozne carine.

(Nadaljevanje).

Na drugi strani pa je naša vlada
sicer izdala naredbo z dne 26. sept.
1920 za podporo domače industrije,
toda njeno izvrševanje je bilo tako
otežkočeno, da interese od nje niso
imeli prave ugodnosti. Na eni strani je
bila vsled te naredbe oškodovana stav-
bena industrija, ker se je ves stavljeni
materijal, elektrotehnični in instalacijski
carine prosto uvažal. Na drugi strani
pa je generalna direkcija carin sama
prizadejala čevljarji, slamenikarji, kon-
fekcijski in kemični industriji mnogo
škoda, ker ji niso pustili uvažati pol-
fabrikatov furnitur in kemičnih sestavin
carine proste v svrhu predelave. Pod
tem je trpela tudi usnjarska in papirna
industrija in carinski stroški izdani za
uvoz obratnih potrebščin so nemalo
prispevali k povišanju cene fabrikatov.
Mnogo je bila tudi kriva tehnika srb-
ske carinske tarife, da je prišlo
do anomalij, da se je za potrebsčine
plačala večja carina kot za fabrikat.
Tu je bilo potreba reforme glede carin-
skih olajšav in izravnavanja tarife glede
polfabrikatov, potrebščin in carine na
izgotovljen fabrikat. Ako bi se bilo raz-
zen tega omogočilo poizlastičevanje in
dalo prevozne tarifarne ugodnosti, bi
bila po našem mnenju industrija že v
mного ugodnejšem položaju in bi ne
bila skoro potrebovala druge zaščite.

Ako pa državna uprava našo indu-
strijo sili k nerealnim stroškom in ji
ovira komercialno gospodarstvo, potem
se bojmo, da bo tudi zaščitna industrija
zgrešila svoj cilj in namen.

Zaščitna industrija je dvore-
zen nož in pri kulebavosti cen blaga
in valutnih odnošajev lahko vsak dan
carina, ki je bila poprej zadostno velika
za zaščito postane premajhna ali
previsoka. Ako je previsoka, potem
onemogočuje vpliv inozemske konku-

rence na našem trgu, daje tukajšnji
industriji monopol, vstvarja direktno
premijsko na tihotapstvo, kakor smo videli
lansko leto vsled prepovedi uvoza raz-
nega blaga. Naša industrija bi postala
potem nezdrava, parazitarna pod zaščito
visoke carine. In mi vsi želimo, da naj
bodo razmere v trgovini zdrave in
solidne, zato se ne moremo ukloniti
privilegiju ene skupine na škodo ostalih.
Rekli smo, da je vsled nestalnosti raz-
mer, danes nemogoče določiti nekaj, kar
bi se vsak čas lahko ne preživelo.
Radi tega bi sedaj izdelana tarifa imela
le prehodni značaj in bi bilo treba
ogromne elastičnosti, da bi ostala v
skladu z razvojem razmer, torej da bi
se avtomatično s cenami blaga
zvišala ali znižala. Kakor pa je to
idealno, ni administrativno tehnično
izvedljivo.

O sedaj nameravani tarifi se je že
vnaprej povedalo v časopisih, da bo le
prehodnjega značaja, za nekoliko
mesecev, nakar bi se nanovo revidirala.
Posledica tega je bila, da so se vsi
trgovci z mrzlično nervoznostjo vrgli
nato, da si preskrbijo pravočasno, še
pred uveljavljenjem nove tarife zadostne
zaloge blaga. Ta spekulacija trgovstva
ima lahko kvarne posledice, ker se
bodo konzumenti, ako bodo vsled nove
tarife cene blagu preveč poskočile, ab-
sentirali od nakupa do revizije carine.

Na ta način tudi industriji ne bi
bilo pomagano, ker bo v taki situaciji
morala delati pri sedanjih težkih kre-
ditnih razmerah na zalogo z negoto-
vostjo kako bo pozneje po reviziji ure-
jena carina.

Ker znaša 1 zlati dinar pri uvozu
faktično 16 kron carine in davka,
nismo več daleč od zlate paritete, po-
sebnost, ako se naša valuta malo po-
pravi. Pri stanju naše valute na 63
cts imeli bi mi že faktično zlato carino.
Toliko pa se naša valuta sedaj na spo-
mlad, ko se razmere malo razjasnijo,
lahko popravi.

Zaščitna carina bi prišla momen-
talno ne samo industriji, marveč tudi
trgovcu v prid, ker bi ga za gotovo dobo
obvarovala vpliva nadaljnjega padanja
cen v inozemstvu. ki je onim, ki imajo
stare drago kupljene zaloge, zelo v
škodo. Toda to so nerealne kon-
junkturalne, ki se ne bi smele dovolje-
vati raz državno gospodarsko stališče.

Pri celem boju za uvozno zaščito
industrije so interesantna nasprotstva
industrij polfabrikatov in finalnih in-
dustrij. Tako naprimer hočejo imeti
usnjari zaščito za usnjarske izdelke,
proti kateri so najodločnejši čevljarji, ker
za svojo industrijo potrebujejo usnjarske
izdelke. Enako je pri železarski in pri
strojni in livarski industriji. Strojne in-
dustrije hočejo koncedirati zahteve plav-
žarske železne industrije in topilnic.
Isto nasprotstvo vlada med tekstilno in
konfekcijsko stroko ter med papirno in
tiskarsko stroko. Ako se da zadostna
zaščita industriji pol ali gotovih fabri-
katov potem stem ni pomagano final-
nim industrijam, ker zopet niso v pra-
vem razmerju krite.

Zato je bil predlog, da naj se re-
guliravozna carina po češkem vzorcu,
ki jako uvaževanja vreden. Na češkem
se ločijo štiri skupine glede uvozne carine.
Potrebščine za življenje, ki tvorijo prvo
skupino so carine proste. Enako vse
surovine za industrije. Potrebno blago,
ki ga ni zadostno v državi plača eno-

stavno carino brez doklade, blago, ki ni neobhodno potrebno in ki se lahko izdeluje tudi v državi, plača carino z doklado in luksuzno blago pa plača carino v tujih zlatih valutah. Ta razporeditev uvozne tarife je raz državno-gospodarsko stališče najbolj umestna. Toda, kakor vidimo, stagnira cel češki izvoz in žnjim industrija, ker je predrago kupila surovine in ne more sedaj v cenah konkurirati. Iz tega je razvidno, da pri zaščiti naše industrije, ki je tudi eksportna, igra veliko vlogo valuta. Da je avstrijska industrija zaposlena nad polovico, v nekaterih strokah celo popolnoma, je vzrok to, da ji nizko stanje valute omogočuje velik izvoz. Po prelomu londonske konferencije je vse pričakovalo padec marke in zgodilo se je ravno nasprotno, marka je ostala neizpremenjena, ker bi padec

	znašala dosedaj	5 din. zlatih naprej	50 din. zlatih
pšeno in rž	10	»	100
riž	150	»	500
popper	20	»	50
moka	25	»	150
jedilno olje	40	»	80
sladkor	50	»	150
vino	25	»	100
pivo	200	»	500
čokolada	120	»	500
sardine	50	»	100
sveče	40	»	150
milo	30	»	100
črnilo za obutev	200	»	500
mazilo za parkete	100	»	200
pigmentne, lakove barve	55	»	100
svinčniki	100	»	200
lakovi firneži	35	»	150
oljniati firneži	100	»	300
eterična olja	400	»	1500
pomade	500	»	2000
parfumerija	1000	»	2000
puder	130—180	»	400—650
bombaževe tkanine	400	»	1000
bombaževi tuli	500	»	1200
» pletenine	1000—1200	»	3000—3500
» vezanine	300	»	700
» pozamentenija	300—500	»	600—1200
volnena tkanina (sukno)	300—450	»	600—1200
volnene pletenine	350	»	700
trakovi vseh vrst	450	»	700
volnena pozamentenija	2500	»	10.000
svilene tkanine	2500	»	15.000
svileni trakovi	40—50	»	250—300
linolejske tkanine	voščeno platno dosedaj 100—150 din. za 100 kg, naprej 200—400 din. zlatih		
konfekcija dosedaj 200 odstotkov	naprej 300 odstotkov		
navadni moški klotuki	dosedaj 250 din. od kosa	sedaj 8 din. zlatih	
ženski klobuki opremljeni	» 250 »	» 8 »	
slamnat klobuki moški	» 1—150 »	» 4—8 »	
» ženski	» 150—250 »	» 5—10 »	
pogrebni venci	dosedaj 3000 din. za 100 kg	sedaj 10.000 »	
dežniki solnčniki	» 12 din. od kosa	» 30 »	
podplati	» 120 » za 100 kg	» 200 »	
zgornje usnje	» 150—250 »	» 250—400 »	
obutev, čevlji	» 400—850 »	» 1500—2200 »	
rokavice, kožnate	» 1600 »	» 5000 »	

(Dalje prihodnjič).

Pregled najvažnejših splošnih zakonov, na katerih sloni odmera neposrednih davkov.

(Nadaljevanje).

C. Najmarina.

1. Hišnodavčni patent z dne 23. februarja 1820 (Pol. Ges. S. u. Vdg. zvezek 48, št. 28 in zvezek 47, št. 699.) Temeljni zakon. Izvršilni predpisi k osnovnemu zakonu so:

a) Podučilo za ugotovitev hišno-najemnega donosa, dekret dvorne pisarne z dne 26. junija 1820, št. 918. (Pol. Ges. S. u. Vdg. zvezek 47) in kot priloga k temu dekretu še

b) Podučilo za hišne posestnike.

2. Zakon z dne 9. februarja 1882, drž. zak. št. 17. Hišno davčna novela.

3. Zakon z dne 1. junija 1890, drž. zak. št. 97 spreminja deloma pod točko 2 navedeno novelo.

4. Zakon z dne 12. julija 1896, drž. zak. št. 120 urejuje obdačbo hiš na podlagi 2 letnih napovedi.

5. Zakon z dne 25. marca 1880, drž. zak. št. 39 in izvršilna naredba z dne 1. decembra 1880, drž. zak. št. 140 urejuje vprašanje davčnih olajšav za one nove hiše, ki so bile sezidane etc. pred 1. januarjem 1912.

6. Zakon z dne 8. julija 1902, drž. zak. št. 144 in izvrš. naredba z dne 7. januarja 1903, drž. zak. št. 6. Hišnodavčne olajšave za delavske hiše.

marke pomenil za francosko in angleško industrijo novo krizo.

Nova avtonomna carinska tarifa stopi lahko sedaj takoj v veljavo, ker je niti avstrijska, niti češka pogodba ne moreta ovirati, ker je v teh pogodbah izrečne pridržana pravica spremembe in povišanja carinskih tarif. Z avtonomnimi državami pa so trgovske pogodbe že potekle in jih je treba itak v najkrajšem času obnoviti. Povišana avtonomna tarifa je za našo državo eminentno važno sredstvo v pričo nastajajočih trgovskih pogodb, da dosežemo pri njih ono vpoštevanje, ki ga želimo in potrebujemo. Iz tega vzroka, in edine iz tega moramo in smemo odobriti to povišanje.

V naslednjem navajamo nekoliko vzorcev iz našta povišane uvozne tarife. Tako na primer je uvozna carina za:

15. Uredba o pospeševanju produkcije novih stanovanj z dne 19. julija 1920, »Uradni list« št. 91 z dne 7. avgusta 1920, št. naredbes 291. Vsebuje davčne olajšave za nove stavbe in stanovanja.

16. Finančni zakon za l. 1920-21 št. 136, »Uradni list« z dne 25. novembra 1920, št. 436, urejuje davčne olajšave za nove stavbe in pa davčna merila. Ugotovitev obdačbene podlage za avtonomne doklade.

D. Občna pridobnina.

1. Temeljni zakon je z dne 25. oktobra 1896, drž. zak. št. 220. Spreminja ga:

2. Zakon z dne 23. januarja 1914, drž. zak. št. 13 in 14.

3. Zakon z dne 6. marca 1906, drž. zak. št. 58. Obdačba družb z omejeno zavezo.

4. Ces. naredba z dne 19. oktobra 1914, drž. zak. št. 299, urejuje odpis davka radi obratnega moteža, povzročenega vsled vojne.

5. Odlok fin. min. z dne 21. marca 1914, drž. zak. št. 66, izvršilni predpis k zakonu, navedenem pod točko 2. Zadeva delovanje komisij.

6. Odlok fin. min. z dne 18. marca 1914, drž. zak. št. 63, zadeva ravnosti zakon, kakor je naveden pod točko 5. Kazenske določbe.

7. Odlok fin. min. z dne 30. avgusta 1916, drž. zak. št. 291, delegiranje davčnih oblasti za odmero vojne davka za družbe z o. z.

8. Vpogled v obratne prostore, naprave, knjige etc., dalje kazenska določila urejuje ces. naredba z dne 16. marca 1917, drž. zak. št. 124 in odlok fin. min. z dne 29. septembra 1917, drž. zak. št. 396. Davčno kazenske okraje ustanavlja nadalje odlok fin. min. z dne 28. septembra 1917, drž. zak. št. 398.

9. Izvršilni predpis glede davčno kazenskih določb je vsebovan v odloku fin. min. z dne 4. septembra 1917, drž. zak. št. 373.

10. Ces. naredba z dne 28. avgusta 1916, drž. zak. št. 280. Vprašanje vojne doklade in davčnega zastaranja.

11. Obdačba napram Ogrski:

a) Zakon z dne 30. decembra 1907, drž. zak. št. 278, in

b) odlok fin. min. z dne 31. dec. 1907, drž. zak. št. 11 ex 1908.

c) Odlok fin. min. z dne 15. dec. 1911, št. 32.770. Obdačba ogrskih sejmarijev.

12. Obdačba napram Bosni in Hercegovini: Odlok fin. min. z dne 9. junija 1908, št. 27.431.

13. Odlok fin. min. z dne 18. marca 1914, drž. zak. št. 64. Izvršilni predpis k zakonu, navedenem pod točko 2 vsebuje določbe glede oddaje napovedi, dostave, jamstva, vpogled v knjige itd.

14. Odlok fin. min. z dne 28. junija 1897, drž. zak. št. 172. Predpis neobratne kvote.

15. Odlok fin. min. z dne 20. avgusta 1909, drž. zak. št. 144 urejuje obdačbo krošnjarijev in potujočih obrti.

16. Priredbo občni pridobnini za davčna leta 1918, 1919 in 1920 urejujejo:

a) naredba celokupne vlade za Slovenijo z dne 29. januarja 1919, št. 337, »Urad. list«, št. XLVI. (1918).

b) Naredba celokupne vlade za Slovenijo z dne 17. decembra 1919, št. 2. Urad. list št. 1 (1919).

c) Fin. zakon za leto 1920-21, št. 136 »Uradni list« z dne 25. novembra 1920, št. naredbes 436, in pa

d) razglas ministrstva financ za Slovenijo in Istro v Ljubljani z dne 17. novembra 1920, št. A. I. 1229-1 ex 1920. »Ur. l.« z dne 22. novembra 1920, št. 134.

(Dalje prihodnjič).

Dopisi.

Iz Celja. Tukajšnji trgovec I. J. je kupil glasom fakture z dne 6. oktobra 1920 pri tvrdki C. Denbergerjevi sinovi na Dunaju 279 kg »dali« oglja za gladilnice za fakturirano ceno a. K 2703— t. j. j. K 1035—. Stroški spediterja Aug. Mayer, Dunaj znašajo j. K 423.50, oni spediterja F. A. Uher v Mariboru 417.50. V tem pa ni še všteta

carina, ki znaša po § 271 carinske tarife K 400— in pribitki, torej za celo pošiljatev K 7680—, tako da stane 240 komadov oglja skupno K 9788.40 ali komad K 41—. Kateri trgovec si bo upal nastaviti to ceno, da ne zapade šom verižniškega urada? Tu bi bilo hvaležno delo za marsikoga, ki skibi za stvari, za katere bi se ne bilo treba brigati.

Izvoz in uvoz.

Uvoz živine in krme je prepovedan iz Bolgarske, Rusije, Ukrajine in Turčije, ker vlada v teh zemljah živinska kuga.

Izvoz iz Čehoslovaške v našo kraljevino. Železniška tarifa za izvoz v našo kraljevino bo znižana za 10 odstotkov.

Izvoz pšenice in moke. Do konca decembra je bilo izvoženo 5605 vagonov. Pšenice je bilo izvoženo 2874 vagonov, moke pa 2231 vagonov. Od tega je šlo največ v Avstrijo (3926 vagonov), najmanj pa v Nizozemsko (1 vagon). Meseca januarja tega l. je znašal izvoz 1149 vagonov pšenice in 347 vagonov moke, v prvi polovici februarja pa 127 vagonov pšenice in 105 vagonov moke.

Izvoz hmelja iz Čehoslovaške. Pristojbine za izvoz hmelja iz Čehoslovaške so znižane od 9 na 4 odstotke. Prodaja hmelja se bo vršila le za dobro valuto, oziroma državam s slabo valuto za češke krone.

Uvoz barv v Čehoslovaško. Praški veletrgovci so zahtevali, da se uvede prost uvoz barv iz Nemčije, ker so nemške barve ceneje od domačih. O tem bo odločal urad za zunanjo trgovino. Producenti se zoperstavljajo zahtevam o prostem uvozu, češ, da so barve zato dražje, ker prodaja Nemčija anilin barve Čehoslovaški po višjih cenah kakor pa Avstriji.

Sloboden uvoz vina in limon v Čehoslovaško ter izvoz papirja. Čehoslovaška vlada je dovolila sloboden uvoz 90.000 hl vina in 150 vag. limon. Izvoz papirja bo kmalu prost.

Uvoz svil v Rumunijo je prepovedan. Rumunsko ministrstvo za trgovino je prepovedalo uvoz svilenih tkanin, svilnega blaga in kravat.

Narodno gospodarske zadeve. Trgovina.

Monopolna taksa na sladkor. Ekonomsko-finančni komite je odredil 26. februarja t. l. pod št. 2923 v zvezi z odredbo z dne 13. januarja t. l., na podlagi katere je vpeljana monopolna taksa na sladkor (2 din. po kg), da se ta monopolna taksa plačuje za sladkor, ki je izdelan iz sladkorne repe ali trsja, bodisi surov ali rafiniran, za druge vrste sladkorja pa, ki se zamorejo mesta njega uporabljati za oslaščanje, kakor sladkor iz sadja, grozdja itd., se plačuje 40 din. po 100 kg poleg plačanja trošarine, katera je določena po zakonu.

Črnomeljski grad, ki je bil nekdanj last nemškega viteškega reda, pozneje pa hotel, je sedaj kupila »Gospodarska zveza« v Ljubljani, ki ga namerava preurediti in porabiti za svoje trgovske posle: za vinsko trgovino, za trgovino s poljskimi pridelki i. dr.

Prodaja svinj. Komisar sekvistranega posestva grofa Čekoniča v Zombolu bo prodajal 15. aprila t. l. potom javne ustmene licitacije: 50 komadov svinj za klanje, 130 komadov svinj za gojenje. Kavcija 10 odstotkov približne vrednosti one partije, katero kupec licitira.

Nemško-amerikanska trgovina. Trgovina Amerike z Nemčijo je dosegla l. 1920 400.300.000 dolarjev proti 103.300.000 l. 1919. Uvoz iz Zjedinenih Držav v Nemčijo je znašal leta 1920 311.437.000 dolarjev, izvoz iz Nemčije v Ameriko pa je znašal 88.863.000 dolarjev.

Industrija.

Tovarna za led v Osijeku. »Udrženje mesara« v Osijeku je sklenilo, da zgradi tovarno za led, ker bo cena ledu letos jako visoka. Led iz te tovarne bo stal mesto 100 le 60—70 K.

Tovarna za konzerviranje sadja, mesa itd. Skupina trgovcev, apotekarjev in drogistov je osnovala v Beogradu »Evropsko trgovsko in industrijsko druž-

bo s kapitalom 3 milijonov kron, ki bo poleg izvrševanja izvoznih in uvoznih poslov izgradila lastne tovarne za predelovanje sadja, mesa in drugih stvari.

Podzemni plin v Bački. V Starem Bečju se je pri kopanju arheškega studenca pojavil v globlini od 300 metrov podzemni plin, katerega je lastnik takoj porabil za pogon svojega parnega mlina. Pošta uporablja plin, ki se je pojavil na dvorišču poštna zgradbe, za kurjavo. Ker je v Bački in Banatu najbrže dosti podzemnega plina, bi bilo dobro, da se te pokrajine preiščejo, ker bi se plin dal dobro uporabiti za pogon industrijskih podjetij, za kurjavo in razsvetljavo v krajih, kjer vlada pomanjkanje drv.

Titaniit d. d. za produkcijo eksplozivnih preparatov v industrijske in rudarske svrhe bo v kratkem začela delovati. Glavni produkt tovarne bo »Titaniit«, ki je po sili enak drugim eksplozivnim sredstvom, poslovanje z njim pa ni nevarno. Tovarna bo pod stalnim nadzorstvom vojnega min. Glavnica 16 milijonov K.

Češka industrija strojev je pokazala kaj zna in zamore. Tovarna strojev v Smichowu je dobila od podjetja Cantieri navale v Tržicu naročilo za 20 parobrodskih strojev po 280 HP. Ker je to naročilo dobro uspelo, so še druga podjetja naročila pri navedeni delniški družbi stroje, kotle in druge potrebne predmete. Pred vojno je Avstrija izdelovala stroje za svetovno brodogradnjo, sedaj pa bo prevzela to vlogo Čehoslovaška.

Denarstvo.

Imenovanje v finančni svet. V finančni svet, ki se je ustanovil pri finančnem ministru, sta za Slovenijo imenovana: za »Zvezo industrijcev« g. Dragotin Hribar, za trgovsko-obrtniško zbornico g. Ivan Mohorič. Do sedaj so bili v svetu zastopani, kakor smo že poročali, le beograjski oziroma srbski finančni in gospodarski strokovnjaki, ki naj bi bili posvetovalni organi v vseh važnejših in dalekosežnejših finančnih vprašanjih, ne da bi se vprašalo za mnenje tudi naše strokovnjake.

Kovani drobiž se izdaja v prvi vrsti denarnim zavodom in večjim trgovskim podjetjem. Ko se bo zadostilo tem potrebam, se bo drobiž izdal tudi strankam. V najkrajšem času pridejo iz Dunaja še štiri vagoni kovanega drobiža, ki je namenjen za Ljubljano in Zagreb. V Ljubljani oddaja drobiž fin. drž. blagajna, od 9. t. m. dalje pa ga izdajajo tudi davčni uradi. Posameznim strankam se bo dajalo najmanj 1000 komadov drobiža po 10 par. Vredice si morajo stranke poskrbeti same.

Promet novčanic naše državne Narodne banke je znašal dne 22. febr. 3.353.042.950 dinarjev, torej se je med 15. in 22. pr. meseca zopet zmanjšal za 13.313.145 din.

Novčanic po četrti dinarja. Ministrstvo za finance je naročilo v Zagrebu znatno število novčavič po četrti din.

Uredba o valutah in devizah. Dne 7. t. m. se je vršila konferenca beograjskih finančnih krogov na beograjski borzi, na kateri je končno rešeno vprašanje o valutah in devizah, ki se je, kakor znano, pretresalo tudi v Ljubljani in v Zagrebu. Uredba bo takoj predložena Svetu ministrov v odobrenje.

Ponarejenih 20-dinarskih novčanic se je našlo do sedaj okrog 4900 komadov, medtem ko se jih je pričakovalo mnogo večje število. Ker je bilo 20-dinarskih novčanic v prometu za 170 milijonov din., odtegnjenih iz prometa pa jih je že 160 milijonov, se število do sedaj najdenih ponarejenih novčanic ne bo znatno zvišalo. Zadnji falsifikat je bil tako dobro izdelan, da so se nekatere novčаницe spoznale od pravih šele potom kemične analize.

Naknadno žigovanje obveznic vojnih posojil. Z oz. na to, da posamezni državljani še vedno predlagajo generalnemu ravnateljstvu državnih dolgov prošnje radi naknadnega žigovanja navedenih kuponov, ker jih radi bolezn, neznanja ali iz kateregakoli drugega vzroka niso pravočasno predložili v svrhu žigovanja, je odredil minister za finance dne 28. febr. t. l. pod D. br. 1974 sledeče: Prošnje za naknadno žigovanje obveznic se morejo vzeti v poštev le še do 15. marca t. l. Žigovanje naknadno predloženih obveznic se bo vršilo le pri generalni direkciji drž. dolgov. Prošnje s priloženimi kuponi naj se vpošili

preko delegacij ministrstva za finance v Ljubljani, Zagrebu, Sarajevu, Splitu in obl. finančne direkcije v Novem Sadu, iz teritorija Srbije in Črne gore pa direktno generalni direkciji dolgov.

100 in 1000 dinarske novčаницe (lasno izdajo) je naročila v Ameriki Narodna Banka v Beogradu.

Združene bank v Sarajevu. Zemaljska, Srpska, Centralna in Srbska privredna banka so se v principu sporazumele glede fuzije. Osnovni kapital je 100 milijonov K.

Omejitev prometa na dunajski borzi. Radi izvanredno velikega prometa efektov je za 14 dni v sredo ukinjen borzni promet.

Ponarejene novčаницe po 2 lire. Opozorjamo, da so se v Dalmaciji pojavile ponarejene italijanske novčаницe po 2 lire. V Splitu je bilo manjše število takih novčanic že zaplenjeno.

Nemške banknote po 50 marik. Finančni delegat v Zagrebu poroča, da so nemške novčаницe po 50 mark (Reichsbanknote), datirane s 30. novemb. 1918, odtegnjene iz prometa z 31. januarjem 1921. S tem dnem so navedene novčаницe izgubile legalen tečaj ter se morejo zamenjati le še pri generalni blagajni Državne banke (Reichsbank) v Berlinu do 31. julija 1921, po preteku tega roka pa izgube vsako vrednost.

Carina.

Carina na zasedenem ozemlju. Po odredbi generalne direkcije carine bodo novo osnovane carinarnice na okupiranem ozemlju carinile le ono blago, čegar vrednost ne presega 1000 dinarjev.

Davki.

Predmeti oproščeni davka na poslovnih obrt. Finančno-ekonomski komite ministrov je na svoji seji odločil, da se oproste predmeti, za katere se ne plačuje izvozna carina davka na poslovni obrt. Znižale se bodo tudi cene onim mesnim predmetom, ki se uvažajo v naše kraje.

Napoved za odmero pristojbinskega namestka. Vsa pristojbinskemu namestku zavezana imovina se mora na novo napovedati do 30. aprila t. l. pristojbinskemu oddelku finanč. okrajnega ravnateljstva. Ker se posebni pozivi ne bodo razpošiljali, se opozarja vse prizadete kroge, da zadostijo pravočasno svoji dolžnosti, ker bi v nasprotnem slučaju plačali pristojbinski namestek v dvojnem znesku za celo osmo desetletje. Tudi zavezanci, ki so bili do sedaj pristojbinskega namestka oproščeni, morajo predložiti napoved in ponovno prositi za oprostitve. Napoved je napraviti na posebnih tiskovinah, ki se dobe proti povračilu nabavnih stroškov pri vseh davčnih uradih. Vse podrobno prinaša naredba min. financ. z 31. XII. 1920 št. 14.064, Ur. list št. 4.

Promet.

Nabava železniških pragov. Min. financ razpisuje na dan 29. marca t. l. ofertno licitacijo za nabavo hrastovih pragov in drugega železniškega materiala in sicer: za želez. ravnateljstvo v Beogradu 84.010 komadov železniških pragov 270 m dolžine, 40.000 kom. 250 m dolžine, 70.000 kom. 160 m dolžine. Za direkcijo v Zagrebu 20.000 komadov železniških pragov 270 m dolžine, 125.000 komadov 250 m dolžine in 96.000 komadov 220 m dolžine. Za ravnateljstvo v Subotici 60.000 kom. želez. pragov 250 m dolžine, 28.000 kom. 220 m dolžine. Za ravnateljstvo v Sarajevu 95.000 kom. želez. pragov. Pismene ponudbe naj se vpošljejo do navedenega dneva 12. ure na »Ekonomno odjeljenje, Beograd, Zrinjska ul. 62. V ponudbi naj se navede posamezna in skupna cena ponujenih predmetov, način, rok in mesto oddaje. Najmanjša količina pragov, ki se more ponuditi je 3000 komadov. Natančnejše podatke in pogoje se zamore zvedeti pri vsakem železniškem ravnateljstvu in Ekonomskem Odjeljenju ministrstva za promet.

Nova avtomobilna proga. Med Celjem in Vojnikom, oziroma Celjem in Dobro se vpelje avtomobilni promet. Konzorcij v Vojniku nabavlja v to svrhu avtomobile.

Predprodaja vozovnic v Mariboru. Kakor znano, se nabirajo pri postajnih blagajnah vedno velike gneče ljudi, ki morajo zgubljati zlat čas predno si zamorejo nabaviti vozovnice. Da odpravi

te neprilike, je prevzel »Balkan« d. d. za mednarodne Transporte v Mariboru, od ravnateljstva južne železnice predprodajo vozovnic za vse proge južne in državne železnice ter jih prodaja po normalni ceni.

Telefon Zagreb-Wien. Tajnik trg. obrtniške zbornice v Zagrebu g. Paski-jevič je na zadnji seji gospodarskega sveta predlagal, da bi se uredilo vprašanje telefona Zagreb-Wien, češ da Zagreb zamore dobiti zvezo z Wienom le okoli polnoči, ker je zveza podnevi vedno okupirana od Ljubljane.

Brzjavni promet z Reko je odprt, vendar ne neposredno, ampak preko Italije. Brzjaviti se more na vseh jezikih po pristojbinah, ki veljajo za Italijo.

Direktni paketni promet iz Pariza. Od 10. t. m. se sprejemajo v Parizu za transport z orient ekspresom paketi, ki ne tehtajo čez 30 kg. Postaje, na katere se zamore poslati pakete so: Ljubljana, Zagreb, Vinkovci, Beograd, Carigrad.

Iz naših organizacij.

Poznanjski veliki semenj. Dodatno k tozadevnemu obvestilu v št. 15. našega lista nam naznanja trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani, da se glasom dopisa poljskega konzulata v Zagrebu priprave za ta semenj dobro razvijajo in da prihaja mnogo priglasitev iz Francije in Angleške. Razstavni predmeti bodo porazdeljeni v 4 oddelke: 1. tekstilna industrija, izdelki iz usnja, čevlji, jermena, košare, pohištvo, steklo, porcelan, galanterijsko blago, izdelki iz gume, igrače itd.; 2. kovinsko blago, posoda, svetilke in drugi predmeti za razsvetljavo, kuhinjsko orodje, zab. ji, metle, ščetarsko blago, vrvarsko blago, stavbeni material, papirna industrija, knjige, slike, itd.; 3. življenske potrebščine, pijače, semena, kemijski, farmacevtski in tehniški izdelki, parfumi, kirurški instrumenti, toaletno blago itd.; 4. glazbila, ure, optički in umetniški izdelki in stroji, svetlotisek, kinematograf, vsakovrstni stroji itd. Natančni seznam razstavnih predmetov je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled. (Št. 2206).

Vračanje vinske embalaže iz inozemstva Na intervencijo trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani, da bi se dovolil carine prosti uvoz vinske embalaže onim vinotrcem, ki so se pred uspostavitvijo carinske meje, oziroma pozneje izvozili sode v inozemstvo, ne da bi bili deklarirali vinsko posodo za povratek, sporeča trgovsko ministristvo, da mora vsak posameznik predložiti carinarnici dokaz, da je blago svojedobno izvozil, nakar mu izda generalna direkcija dovoljenje za carine prosti uvoz embalaže. Tozadevne vloge se v Beogradu istodnevno rešijo in se stranke pozivljajo, da naj si pravočasno ta dovoljenja preskrbijo, da ne bodo primorane plačati nepotrebnih ležarin in stojnin.

Naznanila trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Monopolne takse. Po poročilu delegacije ministrstva financ znašajo monopolne takse za 100 kg 1) soli 50 din. v zlatu, 2) cigar. papirja 1600 din. v zlatu, 3) petroleja 100 din. v zlatu, 4) sladkorja 200 din. v srebru, 5) bombonov in drugih izdelkov iz sladkorja 200 din. v srebru. Uvoz užgalic, ki so tudi monopolen predmet, je bil z odlokom generalne direkcije carin z dne 10. decembra 1920, C. br. 78897 za vso kraljevino prepovedan. Dotlej je znašala taksa 500 din. v zlatu. Taksa za domače produkte užgalic znaša 10 din. — 40 K od kg netto. (Štev. 9941/20).

Izvoz ovs. Vojno ministristvo poroča ministristvu za trgovino, da se bo dovolil izvoz 2500 vagonov ovs, kakor hitro bodo krite potrebe ovs za vojaštvo. (Štev. 1991).

Dobava perila in platna. Minister za vojno in mornarico je naznanil trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se bo vršila dne 15. marca t. l. v Beogradu ponudbena razprava za dobavo 300.000 parov vojaškega perila iz ameriškega platna in za 300.000 metrov ameriškega platna. Ponudbeni in dobavni pogoji so razvidni iz

razpisa, ki je pisarni tukajšnje trgovske in obrtniške zbornice interesentom na vpogled. (Štev. 2213).

Slane ribe. Pomorska oblast iz Bakra naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da ima Dalmacija slane ribe na prodaj in da bi jih dalmatinski producenti radi prodali v naši državi, ker izvoz ni mogoč. Reflektanti naj se obrnejo na trgovačko komoro v Splitu in Dubrovniku. (Štev. 2219).

Razno.

Občni zbor gremija trgovcev v Ljubljani se vrši v nedeljo 13. t. m. ob 9. uri dopoldne v veliki dvorani Mestnega doma. Če bi kdo izmed članov ne dobil radi preselitve ali drugega vzroka vabilo, naj se vseeno zglaši, ker je občni zbor za vso organizacijo velikega pomena.

Oprostitev plačevanja pristojbin za vize potnih listov. Ministrstvo za finance je z odlokom z dne 1. februarja 1921, št. 1427, oprostilo plačevanja pristojbin za vize potnih listov: 1.) Člane raznih inozemskih humanitarnih zavodov v naši državi; 2.) Člane inozemskih poslaništev in konzulatov; 3.) Častnike in vojake zavezniških držav, ki potujejo službeno ali so še v naši državi; 4.) razne inozemske častnike ali osebe, ki so naši prijatelji ter potujejo po naši državi v informativnih svrha, če so dobili brezplačni vizum od naših zastopništev v inozemstvu, ali če imajo priporočilno pismo ministrstva za notranje, oziroma za zunanje zadeve; 5.) bivše vojne ujetnike, ki so po končani vojni še dalje prostovoljno ostali na delu v naših krajih, ali so se tukaj nastanili, pa se sedaj vračajo na svoje domove, če jim njih konzulati izdajo repatriacijsko objavo kot bivšim vojnim ujetnikom. (Ur. l. 23.)

Razpis konkurenčne oddaje popravi šolskega posloplja na Vinici. Glasom razglaša, objavljenega v Uradnem listu z dne 5. marca 1921, št. 23, se razpisuje do dne 1. aprila 1921 konkurenčna oddaja popravi šolskega posloplja na Vinici. Delo je glasom inženerskega proračuna, ki je razgrnjen na vpogled pri okrajnem šolskem svetu v Črnomlju in pri občinskem uradu na Vinici, proračunano na 90.000 K. Podjetniki naj predložijo svoje ponudbe v zaprtih kuvertah do gori navedenega dne občinskemu uradu na Vinici.

Vinski sejm v Zagrebu. 7. t. m. je sklenila skupina zaupnikov vseh gospodarskih krogov v Zagrebu obnovitev starega zagrebskega zbora, ki bi prirejal razstave. Radi pomanjkanja prostorov se bo letos priredil le vinski sejm.

Stanovanjska naredba, ki bo izdana te dni, bo veljala samo za Srbijo.

Vojna odškodnina Nemčije. Nemčija je pristala na naše zahteve, da nam da potrebno število vagonov za prevoz konj, katere nam mora dati v smislu mirovne pogodbe.

Tretji mednarodni vzorčni sejm v Padovi. 1. junija t. l. bo v Padovi odprt tretji mednarodni vzorčni sejm, ki bo trajal do 21. junija.

Dobrote visokega kurza dolarja. V Ameriki so se jasno pokazale dobrote visokega dolarskega kurza. Kakor v trgovini, tako se je tudi v vseh panogah amer. industrije pojavila ostra kriza, ker so si z mrzlično hitrostjo pripravile velikanske zaloge, katere naj bi se po končani vojni izvozile v Evropo, za katere so pa naročila radi previsokega tečaja dolarja popolnoma izostala. 35 visokih peči je agasjenih, cena surovega železa se je znižala na 30 dolarjev, avtomobilov je toliko izdelanih, da se ne more računati z zadostno razprodajo, če bi cene še tako nizko padle, Evropa pa čaka na boljše čase.

Izpitni za stavbnike. Uradni list št. 23 objavlja razglas, glasom katerega bodo letošnji izpitni za stavbnike v spomladnem terminu od dne 30. marca do dne 12. aprila 1921. Pravilno opremljene prošnje naj vložijo kandidati pri izpitni komisiji gradbene direkcije do dne 18. marca ob dvanajstih.

Vabilo na II. redni občni zbor Združenih papirnic Vevče, Goričane in Medvode, d. d. v Ljubljani, ki bo dne 21. marca 1921 ob šestnajstih v Ljubljani pri ravnateljstvu Ljubljanske kreditne banke. Na sporedu je med drugimi tudi predlog na izpremembo društve-

nih pravil, in sicer §§ 10 č in 23 na-
mesto sedanjega besedila: »Ostanek je
uporabiti za redni rezervni sklad, even-
tualno za usta avljanje posebnih rezerv-
nih skladov, ali pa za prenos na novi
račun, se predlaga novo besedilo:
»Ostanek je uporabiti za redni rezervni
sklad, eventualno za ustanavljanje po-
sebnih rezervnih skladov za prenos na
novi račun, ali pa za druge svrhe do-
ločene po rednem običnem zboru. V
§ 23 se predlaga, da bi se kot največje
število upravnega sveta določilo 15 član-
ov namesto sedanjih največ 12. Na
podstavi § 15 daje posest 10 delnic pra-
vico do enega glasu; te delnice se mo-
raje založiti vsaj šest dni pred občin-
nim zborom pri Ljubljanski kreditni banki
v Ljubljani. (Ur. l. 24.)

Tržna poročila.

Trg.

Ljubljana. Cena za telečje meso
se je znižala, ker se teleta ne morejo
izvažati. I. vrste stane 24 K, II. vrste
22 K. Svinjsko meso I. vrste stane 32 K,
II. vrste 30 K, slanina 48 K, mast 54 K.
Karfirole stanejo 8—15 K komad. Jajca
so se radi izvoza podražila in stanejo
K 2— do 2 50. Moka 0 18 K.

Kolonijalno blago.

Paris. Kava Rio neprana fr. 143,
super fr. 126—131, good fr. 116—120,
prosta fr. 94—99, santos neprana fr.
163—173, sladkor beli št. 3 fr. 185 do
187 50 po 100 kg; milo belo 72 odstot-
kov fr. 275—385, 60 odstotkov fr. 210
do 220, po 100 kg v zabojih; olje pal-
movo belo fr. 205, rumeno fr. 170 po
100 kg brez sodov.

New-York. Kava Santov št. 4 10 50,
Blu Roz 4 75, sladkor (granuladet) 6 85,
sladkor v kockah 7 50, milo za pranje
8 50.

Poljski pridelki.

Sambor. 6. t. m. je bilo na trgu
več korus kakor navadno, ker pa je
bilo povpraševanje še vedno veliko, je
cena ostala pri K 370 do 390 za blago
na vagon, med tem, ko se je plače-
valo za blago na vlačilne brodeve
K 420—425. Pšenice je bilo zelo malo,
plačevala se je po K 1000—1020. Oves
se kupuje v svrhu izvoza in plačuje po
K 340 do 350. Dunaj kupuje koruso v
velikih količinah, prodaja na račun
Nemčije je pretekli teden zaostala.
Italijanski trgovci ne kupujejo korusa,
ker trgovina z zdravo koruso v Italiji
ni slobodna. Italija je kupila večje ko-
ličine »La Plata« korusa. Nekaj trans-
portov je že došlo v italijanske luke.

Osljek. Pšenica notira K 1010 do
1020, korusa K 410 do 420, oves K 350
do 360. Tendence je živahna. Razširila
se je vest, da je Nemčija nehala kupo-
vati koruso.

Vinkovci. Živahno povpraševanje
dviga cene. Pšenica notira K 1010 do
1020, korusa K 430 do 435, oves K 350
do 360.

Zemun. Pšenica K 1000 do 1010,
korusa K 425 do 430, oves K 350 do
360. Beograjski trgovci kupujejo koruso
in jo tovorijo na vlačilne brodeve za
Nemčijo in Čehoslovaško. Plačujejo
franko brod K 435 do 440. Tendence
živahna, dovoz zadovoljiv.

Kragujevac. Pšenica 180—200,
korusa 85—90, ječmen 80—90, oves
70, fižol 150—160, krompir 70—80.

Seno, slama, krma.

Pariz. Seno fr. 20—24 po 100 kg,
slama fr. 70—110 od 1000 kg.

Kovine.

Angleške cene za železnino. Sredi
februarja: Bodeča žica: pocinkana v
kolobarjih 1/2 cwt. 35/ d. cwt. prosto
kolodvor London, bodeča žica črna v
kolobarjih s trgovsko težo 17/6 d. cwt.
Žičniki: (v sodih 1 cwt. vsebine) veli-
kosti 3 1/2 x 9, 1 1/2 x 12, 1 3/4 x 13,
1 3/4 x 12, 2 x 10, 3 x 7, 3 1/2 x 8,
25/ per cwt., ob nabavi najmanj 5 cwt.
franko na Angleškem sploh. Žica: Naj-
boljša ameriška pocinkana ograjna
žica 6 in 7 g. 35/ per cwt. ob nabavi
najmanj 2 x 33/. Druga žica 14 g 20/
per cwt. Žična vrvi 4 g, 7 krat pocin-
kana 38/ per cwt. Bodeča žica, črna
14/ per cwt., druga kakovost 10/ per
ctw. Cene neto kasa, dobava proti
povzetju.

Papir.

Cene papirja v Jugoslaviji. Papir
za tisk nesatniran 32 K, navadno sa-
tiniran 36 K, srednje fino satniran 44 K,
brezlesni 70 K za kg. Konceptni papir
48 K, ovojni papir 28 K za kg. Tiskovni
pisalni papir 96 K, lepenka 16 K. Indigo
papir 380 K za kg. Kartonski papir
karton 320 K. Strešna lepenka v za-
vitkih po 100 m 100—180 K, v zavitihi
po 120 m 100 do 140 K. Na debelo
20 % popusta.

Borza.

8. marca.

Zagreb, devize: Berlin 238 do
240, Budimpešta 34 50 do 35 25, Milan
543 50 do 544 50, London 578, New-
york 144 25 do 145, Praga 190 do 192,
Švica 2500, Dunaj 19 70 do 19 80, Pariz
1053 do 1056. Valute: dolar 143 50
do 143 75, avstr. krone 20 50 do 21,
češke krone 180, funti 550, franki 1040
do 1060, napoleonori 490, marke 335
do 337, lire 530. Blagovna borza:
svinjska mast franko Maribor v sodih
48 50, franko Špilje zacarinjena 54.

	denar	blago
Hrv. eskomptna banka	1425	1438
Jugoslavenska banka	550	560
Ljubljanska kred. banka	900	905
Slov. eskomptna banka	640	600

Beograd, valute: dolar 36 do
36 30, funti 139 do 140, franki 255 do
260, lire 133 do 134, leji 49 50 do 50,
levi 43 50 do 44, marke 59 50 do 60,
avstr. krone 5 40 do 5 60, češke krone
45 50 do 46, napoleonori 123 50 do
124 50. Devize: London 143 50 do
143 85, Pariz 260 do 262, Ženeva 610
615, Praga 47 50 do 47 75, Dunaj
4 90 do 5, Berlin 59 75 do 60, Milan
135 75 do 136. Efekti: Narodna banka
SHS 2950 do 3000.

Dunaj, devize: Zagreb 510 50 do
514 50, Beograd 2047 do 2067, Berlin
1207 do 1213, Budimpešta 180 do 182,
London 2565 do 2585, Milan 2790 do
2810, Newyork 756 do 760, Pariz 5430
5470, Praga 972 do 978, Curih 12 700
do 12 750. Valute: dolar 748 do 752,
marke 1201 50 do 1211 50, funti 2940
franc. franki 5422 50 do 5462 50, lire
2780 do 2800, jugoslov. note 2022 do
2042, švic. franki 12 675 do 12 725,
čehoslovaške krone 972 do 978, ogrske
krone 181 do 183.

Avstr. krona renta	99 50
» majska renta	99 50
Ogrska krona renta	259 —
V. avstrijsko vojno posojilo	79 25
Turške srečke	4415 —
Av. kred. zav. za trg. in ind.	1500 —
Anglobanka	1500 —
Bankverein	1319 —
Länderbank	2502 —
Avstro-Ogrska banka	5790 —
Bosanska zemaljska banka	1600 —
Živnostenska banka	3740 —
Državne železnice	6506 —
Lombardi	4160 —
Alpine-Montan	9290 —
Praska železna industrija	15650 —
Trboveljska premogokopna	5598 —
Leykam, papirnica	7550 —
Kranjska železna industrija	12690 —

Curih. Berlin 955, London 2326,
Milan 2190, Budimpešta 1375, Baka-
rešta 825, Newyork 597, Pariz 4275,
Praga 7 75, Zagreb 4 15, Varšava 0 70,
Dunaj 1 25.

9. marca.

Zagreb, devize: Berlin 235 do
236, Budimpešta 35 do 35 25, Milan
544 do 545, London 578 do 580, New-
york 147 do 147 50, Praga 190 50 do
192, Dunaj 19 60 do 19 70, Pariz 1060 do
1063. Valute: dolar 144 50 do 145 75,
avstr. krone 20 do 21, levi 150, rubiji
56 do 70, češke krone 182 do 190,
franki 1050 do 1058, napoleonori 490
do 494, marke 226 do 236, leji 190 do
196, lire 536.

	denar	blago
Hrv. eskomptna banka	1400	1425
Jugoslavenska banka	552	560
Ljubljanska kred. banka	900	920
Jadranska banka	1800	

Beograd, valute: dolar 36 20 do
36 40, funti 139 do 140, franki 258 do
262, lire 133 50 do 134, leji 49 50 do
50, levi 43 do 43 50, marke 58 50 do
59, češke krone 45 do 46, avstr. krone
5 20 do 5 40, napoleonori 123 50 do
124. Devize: London 143 50 do 144,
Pariz 265 do 266, Praga 47 75 do 48,
Dunaj 4 95 do 5, Berlin 59 do 59 50,

Rim 135 50 do 136. Efekti: Narodna
banka SHS 3000 do 3050.

Dunaj, prosti promet: Zagreb
510 do 514, Berlin 1196 do 1202,
Budimpešta 179 1/2 do 181 1/2, Bukarešta
1035 do 1045, London 3020 do 3040,
Milan 2830 do 2850, Newyork 773 do
777, Pariz 51 65 do 55 05, Praga 965
971, Sofija 9 15 do 9 25, Varšava 84
do 86, Curih 12975 do 13025, ameriške
note 762 do 766, bolgarske 905 do 915,
nemške 1193 do 1199, angleške 3000
do 3020, francoske 5430 do 5470, itali-
janske 2825 do 2845, jugoslovanske
danes brez notice, poljske 88 do 90.

Dunaj, efekti: Ob sredah borza
zaprta.

Praga Berlin 122 75 do 124 25,
Curih 1323 50 do 1326 50, Milan 281
do 291, Pariz 561 do 564, Beograd 208
do 210 50, Bukarešta 105 do 107 50,
Sofija 93 50 do 94 50, Dunaj 9 80 do
10 80, Varšava 8 37 do 9 37, Zagreb
51 75 do 52 75, Budimpešta 17 87 do
18 87, Švica 1318 50 do 1321 50, marke
122 75 do 124 25, Italija 286 do 288,
Francija 588 do 561, Anglija 304 do
306, jugoslovanske 199 50, do 201 50,
romunske 106 do 108, bolgarske 89 50
do 90 50.

Curih, Berlin 9 325, Newyork 599,
London 23 13, Pariz 42 077, Milan 21 775,
Praga 7 50, Zagreb 4 10, Bukarešta 8 05
Varšava 0 68, Dunaj 1 20.

Gospodarska komisija za stvarno demobilizacijo v Ljubljani

Ima na prodaj:

več električnih

lokomotiv 400 m kabelja

3 x 95 in

dve lokomotivi na surovo olje.

Interesentje naj pošljejo svoje ponudbe
oziroma naj se zgledajo pri zgoraj ime-
novani komisiji

v Ljubljani, Sodna ulica št. 1.

Viktor Korsika

Ljubljana, Kongresni trg 3.
Zelenjadna, poljska in cvetlična
semena.

Cenik brezplačno.

L. M. ECKER, SINOVA

Dunajska cesta št. 9.

Stavbinska, galanterijska in ornament-
ska kleparnica. Oblastveno dovoljeno
podjetje za izvrševanje vodovodnih
del. Zdravstvene in kopelne oprave.
Izvršuje lesnecementne strehe, krije
strehe z lepljenim papirjem in na-
pravlja strelovode. 10-1

JOS. RAVNIKAR

Manufaktura.

LJUBLJANA, Dunajska cesta,
poleg Havarškega dvora.

JOSIP BERLISG, ROGATEC

prodaja

brusne in kosne kamne

na debelo. Postrežba točna in solidna.
V trgovino z mešanim blagom se sprejme

marljiv učenec.

Najboljše na roko delane

kose in šipe izdeluje najstarejša
domaća tvrdka
F. KAJETAN AHAČIČ v Trzinu na Gor.

Za trgovino z mešanim blagom na
Sp. štaterskem (Jugoslavija)

se išče marljiv

kompanjon

Kje, pove upravništvo

»Trgovskega Lista«.

6000 sežnjev

stavbenega lesa

odda na štaciji Slovenji gradec, Slov.

Franc Schuller

v Slovenjem gradcu.

„ORIENT“

drnba z o. z.

preje

Brata Eberl in Jančar & Co.
Ljubljana - Miklošičeva c. 4.

nasproti hotela „Union“.

Lastni izdelki oljnatih barv, firnežev,
lakov in steklarskega kleja. Velika za-
loga kemičnih in rudniških barv, barv
za umetnike, raznovrstnih čopičev, vseh
potrebščin za slikarje in pleskarje.

Ivan Jelacčin

Ljubljana.

Veletrgovina s špecerijskim
in kolonijalnim blagom.

Točna in solidna postrežba.

Usodna prilika.

Zaradi preselitve nudim trgovcem razne šol-
ske, pisarniške in druge papirne potrebščine
po izdatno znižani ceni. Posebno velika za-
loga je pisemskega papirja v mapah in ka-
setah, ter kuvertov razne velikosti.

Šolski zvezki, trgovske knjige in drugi pa-
pirni izdelki domačega izvora vedno v zalogi.

Vilko Welxi

knjigarna, veletrgovina papirja in
knjigoveška industrija
MARIBOR, Glavni trg 22.

M. TREBAR

Ljubljana, Sv. Petra c. 6.

Velika noč je blizu! Naročite takoj!

Barve za jajca

izvrstne kvalitete. - Karton 100
vrečic K 240—. Barve rdeče,
modre, zelene, rumene itd. Za
kvaliteto se jamči.

„HERBA“, d. z. o. z.

ZAGREB, Palmotičeva ulica 10.

Trgovci pozor!

DOSPELE SO staroznane
Zeilingerijske naravnosive

KOSE

v kranjskih, kočevskih in
hrvaških oblikah in druge
vsakovrstne železnine.

Za cenj. naročila se priporoča
tvrda

Zalta & Žilič, Ljubljana

trgovina z železnino
Gospodarska cesta št. 10.

VELETRGOVINA
Gregorc & Verlič
Ljubljana

priporoča

špecerijsko, koloni-
jalno in vsakovrstno
blago, žganje.

Konkurenčne cene — točna postrežba!

Brzotavi: GRELIČ.

Telefon interurb. stev. 246.

Zahtevajte cenike!

KASTELIC IN DRUG

trgovina s papirjem na veliko

LJUBLJANA

Miklošičeva cesta št. 6/1.

priporoča od svoje zaloge:

Trgovski, fini in srednje fini
pisarniški, dokumentni in
srednje fini koncept, barvan
(Kouleur) in tiskovni papir,
karton za dopisnice, pivnik.
Celulozni, Havana (za mast)
in ravadni ometni papir. Pi-
semski papir v kartonih in
mapah, ter zavitke. Lepenke
belo in ružavo.

Henrik Kenda
Ljubljana

modno in
galanterijsko
blago na
debelo in
drobno.

10—1

I. C. MAYER
LJUBLJANA

MANUFAKTURA

62, 10—10

EN GROS

EN DETAIL

Underwood

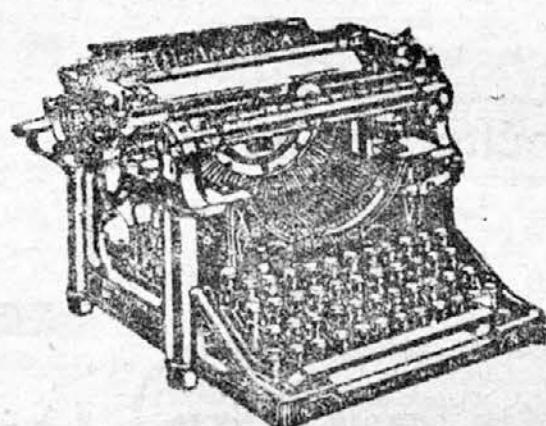
najboljši ameriški pisalni stroj
sedanjosti

Opalograph

razmnoževalni aparat,
razmnožuje strojno in ročno pisavo potom neizbruhljive steklene plošče.

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo: 15, 20—20

The Rex Co. Ljubljana, Gradišče 10.
Moderno urejena popravilnica vseh pisalnih strojev.

Priporoča se tvrdka

Josip Petelinc
Ljubljana, Sv. Petra nasip 7
tovarniška zaloge
šivalnih strojev

Igel in posameznih delov za vse
sisteme šivalnih strojev in koles,
olje ter potrebščine za krojače,
šivilje, čevljarje in sedlarje ter
galanterijo na drobno in debelo.

Cene nizke! Postrežba točna!

Priporoča se tvrdka

I. Maček, Aleksandrova
cesta št. 3.

Velika izbira moških, deških in
otročjih oblek.

Na debelo! . . . Na drobno!
Izdelki prve domače oblačilne
industrije.

Veletrgovina

A. Šarabon
v Ljubljani

priporoča

špecerijsko blago
raznovrstno žganje
moko

in deželne pridelke
raznovrstno rudninsko
22, 10—10 vodo,

Lastna pražarna za kavo
in mlin za dišave
z električnim obratom.
Ceniki na razpolago.

I. SANDRIN, Ljubljana, Mestni trg 6

Velika zaloge vsakovrstnega

usnja, kož, podplatov, gonilnih jerme-
nov in boksa NA DEBELO.

Erjavec & Turk

PRI „ZLATI LOPATI“

trgovina z železnino
in cementom

Ljubljana, Valvazorjev trg 7
preje Hammerschmidt (Mühlisen)
nasproti Križanske cerkve.

TONE MALGAJ

stavbeni, pohištveni pleskar
in ličar 16, 52—8

LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 6.
Zajamčeno predvojno blago
za portale in prodajalne.

Sprejema vloge
na hranilne knjižice
žiro in druge vloge
po najugodnejših
pogojih.

Jadranska banka

Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor,
Metković, Opatija, Sarajevo, Split, Šibenik, Trst, Wien,

Zadar, Zagreb.

Izvršuje vse bančne
posle po najugod-
nejših pogojih.

Poslovne zveze z vsemi večjimi
kraji v tu- in inozemstvu.

BALKAN

delniška družba za mednarodne Transporte.

Brzjavni naslov: Spedbalkan.

b, 52-31

Ljubljana, Maribor, Beograd, Zagreb, Trst, Wien.

Špedicija vseh vrst. Sprejemanje blaga v skladišča. Zavarovanja in zavarovanja. Mednarodni prevozi. Selitve s patent. pohištvimi vozovi na vsa strani. Prvo ljubljansko javno skladišče spojeno s tirov južne železnice. - - Carinska agentura javnih skladišč.

== Največje domače špedicijsko podjetje v Jugoslaviji. ==

Manufakturna trgovina
na drobno in debelo**J. KOSTEVC**Ljubljana, Sv. Petra c. 4
priporoča veliko zalogo manufakturnega blaga po znižanih cenah**preproge**
srbske domače
ročne industrijepo ugodni ceni. V zalogi so še velikosti
45-45, 43/110, 64/136, 67/194, 102/158,
134/134, 136/204, 170/246, 210/274,
235/300, 272/304. 19, 11-11**Anton Tonejc in drug**

Maribor, Jugoslavija.

Trgovina
s kolonijalnim, špecerijskim blagom in
deželnimi pridelki.Stalna zaloga jedilne, živalske in industrijske soli
na debelo.

UVOZ. IZVOZ.

Brzjavi: TONEJC, MARIBOR.

PNEUMATIKA

za kolesa in automobile

EN GROS - EN DETAIL.

Najceneje.**J. Gorec, Ljubljana**

Gospodarska cesta št. 14.

A. & E. SKABERNE

Ljubljana, Mestni trg 10

Velet trgovina z manufakturno in pleteninami

Priporoča

SVOJO VELIKO ZALOGO
ŽENSKIH, MOŠKIH
IN OTROČJIH NOGAVIC.K bližajoči se seziji različne **FLORASTE NOGAVICE**, dalje večje
partije otročjih **PATENT NOGAVIC** v črni, rjavni in beli barvi.
Pismena naročila se odpošiljajo z obratno pošto.

Na debelo.

Na drobno.

Leopold Pevalik

Ljubljana - Židovska ulica 4.

Trgovina s papirjem. Solne
potrebščine. - Razglednice.
106, 52-18

Na debelo.

Na drobno.

Fr. Brumat

Ljubljana

Mestni trg št. 25, I. nadstr.
Manufaktura in tkanine.
!!! Konkurenčne cene. !!!

118 52-16

Društvo lesnih trgovcev
dravske dolinev Mariboru
Aleksandrova cesta št. 45
kupi in prodaja
rezani in tesani les
v vsaki množini po dnevnih
cenah. 23, 52-30Specerijska in deli-
katesna trgovina na
debelo**T. Mencinger**

Ljubljana

Resljeva cesta št. 3. — Sv.
Petra cesta št. 35.Zaloga: vin, salam,
likerjev, mineralnih
vod.

13, 20-20

Mavec-gipsEdina razprodaja Stanzer
specijalnega gipsa SHS.Alabaster I. za zobotehniko
220 K.Alabaster II. za modele
180 K.Stukatura za elektrike 140 K
za 100 kg incl. vreča
ab vagon Ljubljana nudi**Kosta Novakovič**velet trgovina mavec-gipsa
LJUBLJANA, Židovska ul. 1.

Priporočam

šivalne stroje „Pfaff“

Šivanke za različne stroje.

„Puch“, „Waffenrad“ kolesa.

Gumiraztepile in vse potrebščine
za kolarje.Gumi za cepljenje trt in druge
specijalne predmete.Pojasnila in prospekte za večja
obrtna podjetja in šivalnice z mo-
tornim gonilom brezplačno.**IGN. VOK**

Ljubljana, Sodna ul. 7.

Trgovcem popust.

**Velet trgovina manu-
fakturnega blaga****Medžet & Koritnik**

Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 4.

Telefon Interurban št. 75.

11, 50-30

Dobiva ponajveč iz An-
glije v velikih množinah
raznovrstno volneno,
modno in perilno blago.